BUSINESS मित्र Plus

અમેરિકા-ભારત વચ્ચેની ટ્રેડડીલ ન થવાનું કારણ બંને દેશોની સંમતિનો અભાવ

અમેરિકા અને ભારત વચ્ચે ટ્રેડ ડીલ ઘોંચમાં પડી છે, લાંબા સમયથી ભારત અને અમેરિકા વચ્ચે ટ્રેડ ડીલ થઇ રહ્યું નથી અને કંઇકને કંઇક કારણોસર ટ્રેડ ડીલ વિલંબ થઇ રહ્યું છે. આ દરમ્યાન અમેરિકાના વાણિજ્ય સચિવ હોવર્ડ લુટનિકના નિવેદનથી નવો વિવાદ ઉભો થયો છે. લુટનિકના કહેવા અનુસાર ભારતના પ્રધાનમંત્રી નરેન્દ્ર મોદીએ અમેરિકાના રાષ્ટ્રપતિ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પને એક ફોન કર્યો નથી, જેના લીધે ભારત અને અમેરિકા વચ્ચે ટ્રેડ ડીલ જાહેર થયું નથી. જોકે, ભારત અને અમેરિકા વચ્ચે ટ્રેડ ડીલ અટકવાનું મુખ્ય કારણ બંને નેતાઓ વચ્ચેના અહમનો ટકરાવ છે.

ટ્રમ્પ દ્વારા રશિયાથી ક્રુડ ઓઇલ નહીં ખરીદવા માટે અનેકવાર ભારતને ચીમકી ઉચ્ચારવામાં આવી છે, પરંતુ ભારત સંપુર્ણ રીતે વાતનો સ્વીકાર કરતી નથી. ભારતનું કહેવું છે કે જે દેશમાંથી ક્રુડ ઓઇલ સસ્તુ મળશે ત્યાંથી ભારત ખરીદી કરશે. આમ, ભારત અમેરિકાના બાનમાં આવવા માગતું નથી. જેના લીધે અમેરિકા નારાજ છે. એટલું જ નહીં, ટ્રેડ ડીલમાં પણ કેટલીક એવા કરારો

મોદીએ ટ્રમ્પને ફોન ન કરતા ભારત-અમેરિકા ટ્રેડડીલ અટક્યું હોવાનો અમેરિકાના વાણિજ્ય સચિવ હોવર્ડ લુટનિકે વિવાદ છેડ્યો

અને નીતિઓ છે કે જેમાં બંને દેશો વચ્ચે સર્વસંમતિ સંધાઇ રહી નથી અને તેના પરિણામે ભારત અને અમેરિકા વચ્ચેનું ટ્રેડ ડીલ અટવાયેલું છે.

અમેરિકાના વાણિજ્ય સચિવ લુટનિકના નિવેદન બાદ ભારત હરકતમાં આવી ગયું છે અને તેઓએ સ્પષ્ટતા કરી હતી કે મોદી અને ટ્રમ્પ વચ્ચે આઠ વખત ટેલિફોનીક વાતચીત થઇ છે અને આ નિવેદનનું ખંડન કરવા થિંકટેન્ક જીટીઆરઆઇ કુદી પડ્યું છે અને તેઓએ જણાવ્યું કે, ભારત-અમેરિકા દ્વિપક્ષીય વેપાર કરાર અંગે નેતાઓ વચ્ચના સંદેશાવ્યવહાર નહીં, પણ નીતિગત સર્વસંમતિ અને હિસ્સેદારી વચ્ચે સંકલન છે. લુટનિકે અમેરિકન રોકાણકાર સાથેની પોડકાસ્ટ વાતચીતમાં કહ્યું હતું કે, મોદીએ ટ્રમ્પને વ્યક્તિગત રીતે ફોન કર્યો નહોવાથી આ સોદો થઇ શક્યો નથી. સોદાનું માળખું તૈયાર છે, પરંતુ અંતિમ તબક્કામાં સીધી નેતૃત્વ સ્તરની વાતચીત જરૂરી છે. જે સંદર્ભમાં ભારત સરકાર તરફથી જીટીઆરઆઇએ કહ્યું કે, આવા વેપાર વાટાઘાટોની વાસ્તવિક પ્રક્રિયાને સરળ બનાવીને રજૂ કરે છે. તેમણે એમ પણ કહ્યું કે, જુલાઇ, 2025માં અમેરિકાએ નો ડીલનો નિર્ણય લીધો હતો, ત્યારબાદ બંને દેશો વચ્ચે મહિનાઓ સુધી વાટાઘાટો ચાલી રહી છે. આમ, અમેરિકાએ વેપાર કરારની વાતચીત વચ્ચે આ ટીપ્પણી કરી છે, જે દિશાને ભટકાવવાનો અથવા અલગ દિશા તરફ વાળવાનું કામ કરી રહ્યા છે. આમ, બંને દેશોમાં કેટલીક નીતિઓ અંગે હજુય કોઇ સમાધાનકારી માર્ગ મળી રહ્યો નથી, જેથી આ વાતચીત નિષ્ફળ રહી શકે છે, જેથી વાતચીતની દિશા બદલીને સમગ્ર ટ્રેડ ડીલને ભટકાવવાનો પ્રયાસ કરાઇ રહ્યો છે. લુટનિકે એવું પણ કહ્યું કે, પ્રધાનમંત્રી મોદી પાછળથી ફોન કરવા માટે સંમત થઇ ગયા હતા, પરંતુ બહુ મોડું થઇ ગયું હોવાથી અમેરિકાએ પહેલા બીજા દેશો સાથે વેપાર કરારો કરવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરી દીધું હતું.

જોકે, લુટનિકને ભારત તરફથી જવાબ આપતા કહ્યું કે, અમેરિકાએ જુલાઇ 2025ની આસપાસ ઇન્ડોનેશિયા, વિયેટનામ અને ફિલિપાઇન્સ સાથે વ્યાપાર કરાર પુરા કર્યા હતા, ત્યાર પછી પણ ભારત અને અમેરિકા વચ્ચે વાતચીત ચાલુ જ હતી. જેથી ફોનકોલ્સનું નિવેદન એ પાછળથી તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે. જીટીઆરઆઇના કહેવા અનુસાર ભારત-અમેરિકા વચ્ચેના વ્યાપાર

ઓફ-બીટ

કરારમાં ટેરિફ, કૃષિ, ડિજિટલ વ્યાપાર અને નિયમનકારી સ્વાયતતા જેવી બાબતોમાં અડચણો આવી રહી છે, નહીં કે ફોનકોલ્સ

અત્રે ઉલ્લેખનીય છે કે, ટ્રમ્પના વહીવટીતંત્ર એ અમેરિકામાં મોટી માત્રામાં નિકાસ કરતા દેશો ઉપર જ કડક ટેરિફ લાદ્યા છે. ઓગસ્ટ, 2025થી ભારતથી યુએસ જતા ઘણા ઉત્પાદનો પર 50 ટકા સુધીના ટેરિફ લાદવામાં આવ્યા છે, જેના કારણે દ્વિપક્ષીય વેપાર સંબંધો પર વધારાનું દબાણ આવ્યું છે. હજુયં બંને પક્ષો તરફથી મહત્વના મુદ્દા ઉકેલવાના બાકી છે, જેથી વિલંબ થઇ રહ્યો છે.

જીવન વીમો ખરીદવાનો શ્રેષ્ઠ સમય ક્યારે ગણાવો?

આપણે ભારતીયો મહાન આયોજકો છીએ. આપણે આપણા લગ્નનું આયોજન મહિનાઓ અગાઉ કરીએ છીએ, આપણે આપણા બાળકોના શિક્ષણનું આયોજન તેઓ શાળા શરૂ કરે તેના વર્ષો પહેલા કરીએ છીએ, અને આપણે આપણી નિવૃત્તિ બચતનું પણ આયોજન કરીએ છીએ. પરંતુ જ્યારે જીવન વીમો (લાઇફ ઇન્શ્યોરન્સ) ખરીદવાની વાત આવે છે, ત્યારે આપણામાંના ઘણાનો એક સામાન્ય અભિગમ હોય છે : હું તે પછીથી કરીશ.

જીવન વીમો એ એક વચન છે, એક નાણાકીય સુરક્ષા જાળ જે તમારી આવકની બદલી કરે છે જો તમારી સાથે કંઇક અશુભ બને.

તે સુનિશ્ચિત કરે છે કે તમારી ગેરહાજરીમાં પણ તમારો પરિવાર બિલ, ઘરનું ભાડું અથવા EMI અને શાળાની ફી ભરી શકે. આ લેખ જીવન વીમો ખરીદવાનો આદર્શ સમય, વહેલા ખરીદવું શા માટે ફાયદાકારક છે, પોલિસી પસંદ કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો, વીમા નિષ્ણાતની સલાહ લેવાનું મહત્વ અને તમારે 65 વર્ષની વય સુધીનો પોલિસી ટર્મ શા માટે પસંદ કરવો જોઇએ તે સમજાવે છે. તો, મોટો પ્રશ્ન એ છે : આ મહત્વપૂર્ણ સુરક્ષા જાળ ખરીદવાનો યોગ્ય સમય ક્યારે છે?

સરળ જવાબ: જેટલું વહેલું, તેટલું સારું. આદર્શ રીતે, તમારે તે ત્યારે ખરીદવો જોઇએ જ્યારે :

- તમે કમાવાનું શરૂ કરો
- તમારા લગ્ન થાય
- તમારા પર નિર્ભર લોકો હોય અથવા તમે નાણાકીય જવાબદારીઓ લો
- તમે લોન લો, જેમ કે હોમ લોન અથવા બિઝનેસ લોન.

પરંતુ આ બધી ક્ષણોમાં, સૌથી શ્રેષ્ઠ સમય ત્યારે છે જ્યારે તમે યુવાન અને સ્વસ્થ હોવ. તેનું કારણ અહીં છે : કારણ કે વીમામાં, ઉમર અને સ્વાસ્થ્ય એ નિર્ણાયક પરિબળો છે જે નક્કી કરે છે કે તમારે કેટલા પૈસા (પ્રીમિયમ) ચૂકવવા પડશે.

તેને છત્રી ખરીદવા જેવું વિચારો. તમે તેને ચોમાસું શરૂ થાય તે પહેલાં ખરીદો છો. જો તમે છત્રી ત્યારે ખરીદવાનો પ્રયાસ કરો જ્યારે ભારે વરસાદ પડી રહ્યો હોય, તો તે કદાચ ઉપલબ્ધ ન હોય અથવા ખૂબ મોંઘી હોઇ શકે.

જીવન વીમો એ કંઈક એવું નથી જે તમે સ્થિતિઓ કપરી બને ત્યારે જ ખરીદવો, એ તો એવી વસ્તુ છે જે સ્થિતિ કપરી બનતી અટકાવવા માટે ખરીદવાની જરૂર હોય છે અને તેના માટે હમણાં નહીં પણ હમણાં જ એવો અભિગમ અપનાવવાની જરૂર છે

જીવન વીમો વહેલા ખરીદવાના ફાયદા

- ઓછું પ્રીમિયમ : તમારી ઉમર અને સ્વાસ્થ્યની સ્થિતિ તમારા પ્રીમિયમને સીધી અસર કરે છે. યુવાન લોકો સામાન્ય રીતે વધુ સ્વસ્થ હોય છે. તમને ડાયાબિટીસ, બ્લડ પ્રેશર અથવા હૃદયની સમસ્યાઓ જેવી જીવનશૈલીની બીમારીઓ થવાની શક્યતા ઓછી હોય છે. સ્વાસ્થ્યનું ઓછું જોખમ એટલે સસ્તું પ્રીમિયમ.

ઉદાહરણ તરીકે : 30 વર્ષનો ધૂમ્રપાન ન કરનાર પુરુષ 1 કરોડની વીમા રકમ (સમ એશ્યુર્ડ) ના ટર્મ પ્લાન માટે વર્ષે રૂ. 11,350 ચૂકવી શકે છે. એ જ પ્લાન 40 વર્ષની વ્યક્તિ માટે વર્ષે રૂ. 21,000 ખર્ચાઈ શકે છે.

- કિંમત લોક કરવી: મોટાભાગની ટર્મ લાઈફ ઈન્સ્યોરન્સ પોલિસીઓમાં, તમે પ્રથમ વર્ષમાં જે પ્રીમિયમ ચૂકવો છો તે સમગ્ર પોલિસી સમયગાળા દરમિયાન સમાન રહે છે. 24જો તમે 30 વર્ષની ઉંમરે પોલિસી ખરીદો છો, તો તમે 50 વર્ષની ઉંમરે પણ તે જ ઓછી રકમ ચૂકવશો.
- સરળ મેડિકલ મંજૂરી : યુવાન વ્યક્તિઓને સામાન્ય

વેલ્થ ક્રિએશન

■ N J ઈન્ડિયા ઈન્વેસ્ટ પ્રા. લિ.

રીતે ઓછી તબીબી તપાસનો સામનો કરવો પડે છે અને પોલિસી નકારાવાની શક્યતા ઓછી હોય છે.

- વ્યાપક કવરેજ : વહેલા ખરીદવું એ તમારા જીવનના સૌથી મહત્વપૂર્ણ તબક્કાઓ દરમિયાન કવરેજ સુનિશ્ચિત કરે છે : લગ્ન, બાળકોનું શિક્ષણ, હોમ લોન અને અન્ય જીવનના લક્ષ્યો.
- માનસિક શાંતિ : તમારા પરિવારનું ભવિષ્ય સુરક્ષિત છે તે જાણવું ભાવનાત્મક સુરક્ષા આપે છે.

મુખ્ય જીવનની ક્ષણો જ્યારે તમારે જીવન વીમો ખરીદવા વિશે વિચારવું જ જોઇએ

જો તમે વહેલા ખરીદવાનું ચૂકી ગયા હોવ, તો પણ આ તબક્કાઓ દરમિયાન પોલિસી ખરીદવી આવશ્યક છે:

- તમારી કારકિર્દી શરૂ કરતી વખતે: વહેલા પ્લાન ખરીદવાથી સમગ્ર ટર્મ માટે ઓછું પ્રીમિયમ લોક થઈ જાય છે.
- લગ્ન કરતી વખતે : તમારા જીવનસાથી તમારા પર આર્થિક રીતે નિર્ભર બને છે.
- માતા-પિતા બનતી વખતે : જીવન વીમો ખરીદવાનું આ એક સૌથી મજબૂત કારણ છે. તમારા બાળકોના ભવિષ્યના ખર્ચાઓને નાણાકીય સુરક્ષાની જરૂર છે.
- લોન લેતી વખતે : જો તમારી પાસે હોમ લોન કે બિઝનેસ લોન હોય, તો જીવન વીમો એ સુનિશ્ચિત કરે છે કે જો તમને કંઈ થાય તો તમારા પરિવાર પર દેવું ચુકવવાનો બોજ ન આવે.

જીવન વીમો ખરીદતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો

- તમારી કવરેજ જરૂરિયાત સમજો : એક સામાન્ય નિયમ છે: લાઈફ કવર = તમારી વાર્ષિક આવકના 15 થી 20 ગણી. (દા.ત. 10 લાખની આવક સામે 1.5-2 કરોડનું કવર).
- યોગ્ય પ્રકારનો જીવન વીમો પસંદ કરો : ટર્મ ઇન્સ્યોરન્સ, ULIPS, એન્ડોવમેન્ટ પ્લાન્સ, અથવા મની-બેક પ્લાન્સ.
- ક્લેમ સેટલમેન્ટ રેશિયો (CSR) તપાસો : ઉચ્ચ CSR ધરાવતી વીમા કંપનીઓ પસંદ કરો.
- તમારી અરજીમાં પ્રામાણિક રહો : તબીબી ઇતિહાસ, ધૂમ્રપાન/પીવાની આદતો અને આવક વિશે હંમેશા સચોટ માહિતી આપો. ખોટી વિગતો ક્લેમ નકારવા તરફ દોરી શકે છે.
- ઉપયોગી રાઇડર્સ: ગંભીર બીમારી, અકસ્માત મૃત્યુ અને પ્રીમિયમ માફી જેવા રાઇડર્સ ઓછી કિંમતે સુરક્ષા વધારે છે.

મારે કેટલા વર્ષો માટે પોલિસી લેવી જોઇએ?

મોટાભાગના લોકો 60-65 વર્ષની વયે નિવૃત થાય છે, તેથી તે ઉંમર સુધીનું કવરેજ પૂરતું છે. 65 વર્ષ પછી પ્રીમિયમ ખૂબ મોંઘું અને ઘણીવાર બિનજરૂરી બની જાય છે. તે ઉંમર સુધીમાં બાળકો સ્વતંત્ર થઈ જાય છે અને લોન ચૂકવાઈ ગઈ હોય છે.

વીમા નિષ્ણાતની સલાહ લો

પ્રમાણિત નિષ્ણાત તમને વ્યક્તિગત માર્ગદર્શન આપે છે, ખોટા નિર્ણયો લેતા અટકાવે છે, જટિલ નિયમો અને શરતો સમજાવે છે અને ક્લેમ સપોર્ટમાં મદદ કરે છે.

અંતિમ વિચાર:

જીવન વીમો એ કંઈક એવું નથી જે તમે વસ્તુઓ ખોટી થાય ત્યારે ખરીદો છો. તે કંઈક એવું છે જે તમારે વસ્તુઓ ખોટી થાય તે પહેલાં ખરીદવું જોઈએ. જીવન વીમો ખરીદવા માટેનો શ્રેષ્ઠ સમય ગઈકાલ હતો. બીજો શ્રેષ્ઠ સમય આજે છે.

2025 માં દૂધ ઉત્પાદન 247.87 MMT ની ટોચે પહોંચ્યું અને છેલ્લા 11 વર્ષમાં 69.4% વધ્યું

2023-24 દરમિયાન દૂધનું ઉત્પાદન 12.21 લાખ કરોડ રૂપિયાથી વધુ થયું છે, જે તેને મૂલ્યની દ્રષ્ટિએ સૌથી મોટી કૃષિ પેદાશ બનાવે છે.ઉત્પાદકતામાં જંગી વધારો,2013-14 દરમિયાન 1648.17 કિગ્રા,પશુ વર્ષથી 27% વધીને 2024-25માં 2079 કિગ્રા પશુ વર્ષ થયો છે,2025 માં દૂધ ઉત્પાદન 247.87 MMT ની ટોચે પહોંચ્યું અને છેલ્લા 11 વર્ષમાં 69.4% વધ્યું હોવાનો ભારત સરકારે 2025 ની વાર્ષિક વિવેચના દરમિયાન દાવો કર્યો છે.

દૂધ સહકારી મંડળીઓ અને દૂધ ઉત્પાદક કંપનીઓના ડેરી ખેડૂતો માટે કિસાન ક્રેડિટ કાર્ડ (KCC): ૨૧.૧૧.૨૦૨૫ સુધીમાં, AHD ખેડૂતો માટે ૪૫.૬૦ લાખથી વધુ નવા KCC મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા .

ભારત દૂધ ઉત્પાદનમાં પ્રથમ ક્રમે છે અને વૈશ્વિક દૂધ ઉત્પાદનમાં 25% ફાળો આપે છે. છેલ્લા 11 વર્ષમાં દૂધ ઉત્પાદન 5.41% ના ચક્રવૃદ્ધિ વાર્ષિક વૃદ્ધિ દર (CAGR) થી વધી રહ્યું છે , જે 2014-15 માં 146.31 મિલિયન ટન હતું જે 2024-25 માં 247.87 મિલિયન ટન થયું છે. 2023 (ફૂડ આઉટલુક નવેમ્બર 2025) ની સરખામણીમાં 2024 માં (અંદાજિત) વિશ્વ દૂધ ઉત્પાદનમાં 1.12% નો વધારો થયો છે . 2024-25 માં ભારતમાં માથાદીઠ દૂધની ઉપલબ્ધતા 485 ગ્રામ પ્રતિ દિવસ છે , જ્યારે 2024 માં વિશ્વ સરેરાશ 328 ગ્રામ પ્રતિ દિવસ છે (અંદાજિત) (ફૂડ આઉટલુક નવેમ્બર 2025) .

ફૂડ એન્ડ એગ્રીકલ્ચર ઓર્ગેનાઇઝેશન કોર્પોરેટ સ્ટેટિસ્ટિક્સ ડેટાબેઝ (FAOSTAT) ના ઉત્પાદન ડેટા (2023) અનુસાર , ભારત ઈંડા ઉત્પાદનમાં વિશ્વમાં બીજા ક્રમે છે અને માંસ ઉત્પાદનમાં ચોથા ક્રમે છે. દેશમાં ઈંડા ઉત્પાદન 2014-15 માં 78.48 અબજ ઈંડાથી વધીને 2024-25 માં 149.11 અબજ ઈંડા થવાનો અંદાજ છે. તે છેલ્લા 11 વર્ષોમાં 6.63% ના ચક્રવૃદ્ધિ વાર્ષિક વૃદ્ધિ દર (CAGR) થી વધી રહ્યું છે . માથાદીઠ ઈંડાની ઉપલબ્ધતા 2014-15 માં 62 ઈંડાથી વધીને 2024-25 માં પ્રતિ વર્ષ 106 ઈંડા થવાનો અંદાજ છે . દેશમાં માંસ ઉત્પાદન 2014-15 માં 6.69 મિલિયન ટનથી વધીને 2024-25 માં 10.50 મિલિયન ટન થવાનો અંદાજ છે. તે છેલ્લા 11 વર્ષોમાં 4.61% ના ચક્રવૃદ્ધિ વાર્ષિક વૃદ્ધિ દર (CAGR) થી વધી રહ્યું છે .

રાષ્ટ્રવ્યાપી કૃત્રિમ બીજદાન કાર્યક્રમ ૫૦% થી ઓછા કૃત્રિમ ગર્ભાધાન કવરેજ ધરાવતા ૬૨૩ જિલ્લાઓમાં અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો અને ૬૨૩ જિલ્લાઓમાંથી ૧૨૬ જિલ્લાઓમાં ૫૦% થી વધુ કૃત્રિમ ગર્ભાધાન કવરેજ લાવવામાં આવ્યું. આ પહેલ સાથે દેશમાં કૃત્રિમ ગર્ભાધાન કવરેજ ૨૫% થી વધીને સંવર્ધનયોગ્ય ગાય માદાઓના ૪૦% થયું છે. ગાય અને ભેંસના આનુવંશિક સુધારાને વેગ આપવા માટે, વિભાગે એકીકૃત જીનોમિક ચિપ્સ વિકસાવી છે - સ્વદેશી પશુઓ માટે ગૌ ચિપ અને ભેંસો માટે મહિષ ચિપ, ખાસ કરીને દેશમાં જીનોમિક પસંદગી શરૂ કરવા માટે રચાયેલ છે. અત્યાર સુધીમાં 75,000 પ્રાણીઓનું રેફરલ વસ્તી બનાવવા માટે જીનોટાઇપિંગ કરવામાં આવ્યું છે.

વિભાગ દૂધ અને દૂધના ઉત્પાદનોની ગુણવત્તા, દૂધ પ્રાપ્તિ, પ્રક્રિયા, મૂલ્યવર્ધન અને માર્કેટિંગ વધારવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે રાષ્ટ્રીય ડેરી વિકાસ કાર્યક્રમની કેન્દ્રીય ક્ષેત્ર યોજનાનો અમલ કરી રહ્યું છે . NPDD (કોમ્પ A) હેઠળ, ૨૦૧૪-૧૫ થી ૨૦૨૫-૨૬ (૩૦.૧૧.૨૦૨૫ સુધી) રૂ. ૪૧૧૦.૯૮ કરોડ (કેન્દ્રીય હિસ્સો રૂ. ૨૯૭૯.૫૬ કરોડ) ના કુલ ખર્ચ સાથે ૨૮ રાજ્યો અને 3 કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોમાં ૨૫૩ પ્રોજેક્ટ્સને મંજૂરી આપવામાં આવી છે. આ પ્રોજેક્ટ્સના અમલીકરણ માટે કુલ રૂ. ૨૪૧૦.૯૯ કરોડની રકમ જારી કરવામાં આવી છે.ચાલુ નાણાકીય વર્ષ દરમિયાન NPDD યોજના હેઠળ નવી 21902 ડેરી સહકારી મંડળીઓના (સૈદ્ધાંતિક) સંગઠનને મંજૂરી આપી છે અને રાજ્યની દરખાસ્ત,પાત્રતા અનુસાર, 17 રાજ્યોમાં 8836 ડેરી સહકારી મંડળીઓના પ્રોજેક્ટને મંજૂરી આપવામાં આવી છે જેનો કુલ ખર્ચ રૂ. 142.65 કરોડ (કેન્દ્રીય હિસ્સો રૂ. 75.86 કરોડ) છે અને આ કેન્દ્રીય હિસ્સોમાંથી રૂ. 37.93 કરોડ રાજ્યોને અમલીકરણ માટે જારી કરવામાં આવ્યા છે. PSC એ તેની બેઠકમાં 8 રાજ્યોના પ્રોજેક્ટ્સને મંજૂરી આપી છે જેમાં કુલ રૂ. 290.95 કરોડ (રૂ. 185.36 કરોડ) ખર્ચ થશે. (iii) 2025-26 દરમિયાન, 467 TLPD ક્ષમતાવાળા BMC અને 2330 ઇલેક્ટ્રોનિક દૂધ ભેળસેળ પરીક્ષણ મશીન સ્થાપિત કરવામાં આવ્યા, 16 ડેરી પ્લાન્ટ સ્તરની પ્રયોગશાળાઓ મજબૂત કરવામાં આવી અને 2526 ડેરી સહકારી મંડળી (DCS)/દૂધ પૂલિંગ પોઇન્ટ (MPP) કાર્યરત કરવામાં આવ્યા. પશુપાલન અને ડેરી વિભાગ ખેડૂતોની સંગઠિત બજારમાં પહોંચ વધારીને, ડેરી પ્રક્રિયા સુવિધાઓ અને માર્કેટિંગ માળખાને અપગ્રેડ કરીને અને ઉત્પાદકોની માલિકીની સંસ્થાઓની ક્ષમતા વધારીને દૂધ અને ડેરી ઉત્પાદનોના વેચાણમાં વધારો કરવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરી રહ્યું છે. અત્યાર સુધીમાં રૂ. 1617.15 કરોડના કુલ ખર્ચ સાથે 42 પ્રોજેક્ટ્સને મંજૂરી આપવામાં આવી છે. આજની તારીખે, NPDD ના કોમ્પ B હેઠળ, 6516 નવા DCS બનાવવામાં આવ્યા, 6480 DCS મજબૂત કરવામાં આવ્યા અને 9973 AMCU/DPMCU સ્થાપિત કરવામાં આવ્યા. વધુમાં, 243 LLPD મૂલ્યવર્ધિત ઉત્પાદનોના પ્રક્રિયા માટે માળખાગત સુવિધા સ્થાપિત કરવામાં આવી છે. ડેરી સહકારી અને ખેડૂત ઉત્પાદક સંગઠનો (SDCFPO) ને ટેકો આપતી યોજના બેંકો અને નાણાકીય સંસ્થાઓ પાસેથી પાત્ર સહભાગી એજન્સીઓ (PAs) દ્વારા મેળવેલ કાર્યકારી મૂડી લોન પર વાર્ષિક 2% વ્યાજ સબવેન્શન પૂરું પાડે છે. 31.10.2025 ના રોજ, દેશભરના 64 દૂધ સંઘો માટે રૂ. 80,048 કરોડની કાર્યકારી મૂડી લોન સામે રૂ. 680.68 કરોડ (રૂ. 358.29 કરોડ નિયમિત વ્યાજ સબવેન્શન તરીકે અને રૂ. 322.39 કરોડ વધારાની વ્યાજ સબવેન્શન રકમ તરીકે) વ્યાજ સબવેન્શન રકમ પૂરી પાડવામાં આવી હતી.

રાષ્ટ્રીય પશુધન મિશન (NLM):

બિઝનેસ વ્યૂ

આ યોજનાનું ધ્યાન રોજગાર સર્જન, ઉદ્યોગસાહસિકતા વિકાસ; પ્રતિ પશુ ઉત્પાદકતામાં વધારો અને આમ માંસ, બકરીનું દૂધ, ઈંડા અને ઊનના ઉત્પાદનમાં વધારો કરવાનું લક્ષ્યાંક છે. 21.02.2024 થી, યોજનામાં સુધારો કરીને ઊંટ, ઘોડા, ગધેડા, ખચ્ચરના વિકાસ જેવી નવી પ્રવૃત્તિઓનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. પ્રથમ વખત આ પ્રાણીઓને વ્યક્તિગત, ખેડૂત ઉત્પાદક સંગઠનો (FPO), સ્વ-સહાય જૂથો (SHG), સંયુક્ત જવાબદારી જૂથો (JLG), ખેડૂત સહકારી સંગઠનો (FCO) અને વિભાગ 8 કંપનીઓના પ્રોત્સાહન દ્વારા સંવર્ધક ફાર્મની સ્થાપના માટે લેવામાં આવ્યા છે. લીલા ઘાસચારાની જરૂરિયાતને પહોંચી વળવા માટે, સામાન્ય ગોચર જમીન, અધોગતિ પામેલી જંગલ જમીન, પડતર જમીન અને જંગલ જમીનનો ઉપયોગ કરીને ઘાસચારાના ઉત્પાદન માટેની પ્રવૃત્તિઓ. આ ઘાસચારાની ખેતી માટે વિસ્તાર વધારવામાં મદદ કરશે. કેન્દ્ર સરકારે પશુધન વીમા કાર્યક્રમને પણ સુવ્યવસ્થિત કર્યો છે. લાભાર્થી દ્વારા પ્રીમિયમ યોગદાનનો હિસ્સો ઘટાડીને 15% કરવામાં આવ્યો છે જે અગાઉ વિવિધ લાભાર્થીઓ અને રાજ્યોની શ્રેણીમાં 20% થી 50% ની વચ્ચે હતો. હવે લાભાર્થીઓ પ્રીમિયમ રકમના ફક્ત 15% ફાળો આપીને તેમના પ્રાણીઓનો વીમો મેળવે છે અને બાકીનો પ્રીમિયમ હિસ્સો કેન્દ્ર સરકાર અને રાજ્ય સરકાર દ્વારા 60:40 અને 90:10 અને 100% ના આધારે કેન્દ્ર અને રાજ્યના હિસ્સા મુજબ ફાળો આપવામાં આવશે. ઉપરાંત, એક લાભાર્થી દ્વારા વીમો લેવાના પ્રાણીઓની સંખ્યા પણ 5 પશુ એકમ (1 પશુ એકમ = એક મોટું પ્રાણી અથવા 10 નાના પ્રાણી) થી વધારીને 10 પશુ એકમ કરવામાં આવી છે. હવે એક લાભાર્થી 100 નાના પ્રાણીઓ અને 10 મોટા પ્રાણીઓનો વીમો લઈ શકે છે. જોકે, ડુક્કર અને સસલા માટે, પ્રાણીઓની સંખ્યા 5 પશુ એકમ હશે. હાલમાં, વીમા ટકાવારી ફક્ત 0.98% છે, સરકારે દેશમાં કુલ પશુ વસ્તીના 5% ને આવરી લેવા માટે પહેલ કરી છે.વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ દરમિયાન ૩.૨૪૦ કરોડ ફાળવવામાં આવ્યા છે જેમાંથી ૧૬૦ કરોડનો ઉપયોગ આજ સુધીમાં કરવામાં આવ્યો છે. આજ સુધીમાં, DAHD દ્વારા ૩૮૪૩ અરજીઓ મંજૂર કરવામાં આવી છે અને ૨૦૧૪ લાભાર્થીઓને સબસિડી તરીકે ૪૭૪.૦૬ કરોડ રૂપિયા જારી કરવામાં આવ્યા છે.

2023-24 દરમિયાન દૂધનું ઉત્પાદન 12.21 લાખ કરોડ રૂપિયાથી વધુ થયું છે, જે તેને મૂલ્યની દ્રષ્ટિએ સૌથી મોટી કૃષિ પેદાશ બનાવે છે

પશુપાલન માળખાગત વિકાસ ભંડોળ (AHIDF) : પશુપાલન માળખાગત વિકાસ ભંડોળ (AHIDF) એ એક યોજના છે જેનો હેતુ વ્યક્તિગત ઉદ્યોગસાહસિકો, ખાનગી કંપનીઓ, MSMEs, ખેડૂત ઉત્પાદક સંગઠનો (FPOs), સહકારી સંસ્થાઓ અને વિભાગ 8 કંપનીઓ દ્વારા પશુપાલનના વિવિધ ક્ષેત્રોમાં રોકાણને પ્રોત્સાહન આપવાનો છે. આમાં મૂલ્યવર્ધન સાથે ડેરી અને માંસ પ્રક્રિયા, પશુ આહાર પ્લાન્ટ્સ, જાતિ સુધારણા તકનીકો અને ગુણાકાર ફાર્મ, પશુચિકિત્સા રસી અને દવા ઉત્પાદન સુવિધાઓ, પશુ કચરાથી સંપત્તિ વ્યવસ્થાપન અને પ્રાથમિક ઊન પ્રક્રિયા માળખાગત સુવિધાઓનો સમાવેશ થાય છે. નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમિયાન મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. વધુમાં, ડેરી ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર વિકાસ ભંડોળ (DIDF) ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૪ માં AHIDF માં સમાવિષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે, જેનાથી સુધારેલો ખર્ચ રૂ.૨૯,૬૧૦ કરોડ થયો છે. આ મુખ્ય યોજનાની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓમાં ૯૦% સુધીની લોન સાથે 3% વ્યાજ સબવેન્શન, લાભાર્થીઓ માટે ક્રેડિટ રકમ પર કોઈ મર્યાદા અને MSME માટે EBLR + ૨૦૦ બેસિસ પોઇન્ટનો વ્યાજ દર શામેલ છે. ૧૦ ડિસેમ્બર ૨૦૨૫ સુધીમાં, આ યોજના હેઠળ કુલ ૪૬૫ પ્રોજેક્ટ્સને મંજૂરી આપવામાં આવી છે, જેનો કુલ પ્રોજેક્ટ ખર્ચ રૂ.૨૧,૫૬૨.૮૫ કરોડ છે અને વ્યાજ સબવેન્શનની રકમ રૂ. ૬૬૯.૫૯ કરોડ છે.

પશુધન આરોગ્ય અને રોગ નિયંત્રણ કાર્યક્રમ (LHDCP) રાષ્ટ્રીય પશુ રોગ નિયંત્રણ કાર્યક્રમ (NADCP): ૨૦૧૯ માં શરૂ થયો હતો. NADCP ૨૦૩૦ સુધીમાં FMD અને બ્રુસેલોસિસને નાબૂદ કરવા માટે વિશ્વની સૌથી મોટી પહેલ છે.

૧૨૫.૭૫ કરોડથી વધુ FMD રસીકરણ આપવામાં આવ્યું છે, જેનાથી ૨૬.૨૭ કરોડ ખેડૂતોને ફાયદો થયો છે . PPR અને CSF માટે રસીકરણ અભિયાનોએ પણ મજબૂત કવરેજ પ્રાપ્ત કર્યું છે. ૨૦૨૫ માં, FMD રસીકરણ પશુપાલન ઘેટાં અને બકરાં સુધી લંબાવવામાં આવ્યું હતું .મોબાઇલ વેટરનરી યુનિટ્સ (MVUs): ૨૯ રાજ્યો/કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોમાં ૪,૦૧૯ MVUs કાર્યરત છે, જે મફત ટોલ નંબર ૧૯૬૨ દ્વારા ઘરઆંગણે પશુચિકિત્સા સેવાઓ પૂરી પાડે છે . તેમણે ૧૧૯.૭૭ લાખ ખેડૂતોને લાભ આપ્યો છે અને ૨૪૫.૦૫ લાખ પ્રાણીઓની સારવાર કરી છે.પશુ રોગો નિયંત્રણ માટે રાજ્યોને સહાય (ASCAD): રાજ્યની જરૂરિયાતો અને પ્રાથમિકતાઓના આધારે પ્રાથમિકતા ધરાવતા રોગોને નિયંત્રિત કરવા, પ્રયોગશાળાઓને મજબૂત બનાવવા અને તાલીમ અને જાગૃતિ પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરવા માટે રાજ્યોને નાણાકીય સહાય પૂરી પાડે છે.

પશુચિકિત્સા શિક્ષણ ક્ષમતાનું વિસ્તરણ: લાયક પશુચિકિત્સકોનો પુરવઠો વધારવા માટે, IVC એક્ટ, 1984 હેઠળ નવી કોલેજોને મંજૂરી આપવામાં આવી છે . પશુચિકિત્સા કોલેજોની સંખ્યા 2014 માં 36 થી વધીને 2025 માં 84 થઈ ગઈ છે. પ્રવેશ NEET સ્કોર્સ પર આધારિત છે , જે ઓનલાઈન કાઉન્સેલિંગ સિસ્ટમ દ્વારા સમર્થિત છે .

૨૧ મી પશુધન ગણતરી ૨૫ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૪ ના રોજ માનનીય મત્સ્યઉદ્યોગ, પશુપાલન